

La plaça de Santa Eugènia

449

El dissabte 7 de juny del 1986, es va inaugurar la urbanització de la plaça de Santa Eugènia. El nom se li havia atorgat en el ple municipal del 16 d'abril del 1983, i després d'un arranjamnt provisional, que va durar un parell d'anys, les obres d'urbanització definitiva foren adjudicades el gener del 1986 i realitzades en sis mesos.

Aquesta és l'única plaça de l'Eixample de Santa Eugènia, si fem excepció dels jardinetes del carrer del Turó, també arranats el 1986. Amb els seus 4.723 metres quadrats de superfície, constitueix un pulmó indispensable en una zona d'alta densitat de població. La millor prova de la falta que hi feia en són les multituds que hom hi pot trobar a qualsevol hora del dia.

La plaça, tot i la seva aparença de «dura» — té una àmplia zona enrajolada, pocs parterres i gens de gespa —, esdevindrà més verda quan creixin els prop de cent arbres que s'hi han plantat. És estructurada en tres zones diferenciades, una a un nivell superior, i compta amb còmodes i acollidors bancs de pedra. Al nivell superior, hi ha una caseta de serveis i al sector del carrer de les Agudes hi ha una zona d'aparcaments.

A la plaça només hi pertany, a

La nova plaça de Santa Eugènia.

efectes d'adreça, l'edifici d'habitatges, de construcció recent, del costat més pròxim a Girona, l'únic que no té cap via de circulació que el separi. Els altres edificis que donen a la plaça queden separats pels carrers de Santa Eugènia, de les Agudes i de la

Maçana, i pertanyen a aquests carrers.

Aquesta plaça és situada al cor de l'Eixample de Santa Eugènia i en constitueix pràcticament l'única zona lliure. Resulta fins i tot sorprenent que arribés a salvar-se de l'especulació una ex-

tensió tan gran terreny, sobretot si hom té en compte que l'Eixample de Santa Eugènia es va formar sense cap mena de pla urbanístic, només en base a les alineacions de carrers que va deixar establertes l'Ajuntament de Santa Eugènia en un ple cele-

brat set mesos abans de ser anexionat a Girona. Aquestes alineacions eren fixades en un avançament de pla parcial que, a causa de l'annexió, no es va arribar a aprovar mai.

A partir d'unes directrius tan imprecises, es va anar edificant l'Eixample durant els anys seixanta, a un ritme que va desbordar l'Ajuntament de Girona i que ha mantingut els carrers sense urbanitzar fins fa pocs mesos. Això li va fer mantenir durant anys un aspecte de suburbi, descurat i provisional. Hi contribuïa el tipus d'edificis que s'hi feien, mancats en general de valor arquitectònics.

La urbanització dels carrers d'aquell sector efectuada l'any passat i completada els primers mesos d'enguany n'ha transformat la imatge. L'arranjament de la plaça ha estat la cirereta definitiva del pastís que l'Ajuntament ha regalat a Santa Eugènia. Un veritable regal, ja que els veïns no han hagut de pagar ni cinc, en contribucions especials, dels 28 milions que han costat les obres. La plaça serà, des d'ara, un important eix vertebrador en un barri fins ara invertibrat i impersonal.

J. Fabre

EL LECTOR ESCRIU

Ve de la plana anterior

escriptors. Ara bé, el que no pot ser és que editors i/o correctors esmenin la plana en contra dels parers de qui la signa. Bru sap que no ha dit la veritat, perquè jo mai no vaig assumir la feina del corrector ni cap tipus de criteris —i, tant per la seva banda com per la meua, hi ha prou testimonis—, per la qual cosa vam haver d'arribar a l'acord que jo revisaria les galerades finals i seria el responsable últim de la traducció. La meua sorpresa, després d'haver-ne corregit pacientment les galerades, va ser constatar que l'acord no s'havia complert, cosa que malauradament vaig tèmper des del moment en què em vaig haver d'assabentar per la publicitat que el llibre havia sortit al carrer. (Mala consciència d'en Bru?)

3) Bru no respon a cap dels descontents de gruix que jo esmentava a PUNT DIARI. Per la meua banda, trameto fotocòpia de la revisió feta a la meua versió del primer fragment de l'obra juntament amb els meus comentaris negatius. Amb aquest breu paràgraf es pot veure que no podia estar d'acord amb el corrector/revisor perquè havia confós **insegna** («blasó», referit a l'art heràldica, segons el context) amb una «insignia»; repetia tres vegades **gravat** en poques línies, quan el català permet d'altres solucions; indeterminava «l'arc de Sant Martí» posant «un arc de Sant Martí», com si n'existissin diversos; volia que les planxes metàl·liques dels gravadors s'«esgarrapessin amb ganivets», en comptes de «garfinyar-se amb burins»; i, per allò de la fidelitat textual, canviava el ritme català de la frase final transformant en juxtaposició el que jo havia coordinat. (Emmarco ara els meus comentaris negatius fets rera la revisió d'aquest text). Malauradament, el que aquí queda demostrat ho podria repetir al llarg de la novel·la **Donzivol** (p. 12), per exemple, una paraula errònia

que ni tan sols no existeix al diccionari, l'havia comentada així: **terrible!!!**, i en Bru ho sap perfectament. Això és «estar d'acord amb criteris» i «assumir correccions»? Qui ha «persistint sovint en l'error» o ha fet una «antologia del disbarat», com diu ell? Sort que era expert l'home que gaudeix de la confiança de Bru! Parlem dels relatius preposicionals, tots els quals van haver-se de corregir?

4) En Bru parla de dues solucions davant d'un conflicte de traducció, però s'oblida d'una tercera, molt més digna i noble, practicada per d'altres editors, que no és altra que la de posar en relació escriptor/traductor amb el corrector/revisor, en comptes de pretendre amagar el segon al primer, i menys quan l'un està assabentat de qui és l'altre. D'altra banda, Bru hauria de saber que no considero cap aprobi veure el nom del revisor d'un text, ans al contrari. En la col·lecció «Lectures Moby Dick», que co-dirigeixo, podrà comprovar que sempre el nom del revisor consta imprès (i ja són més de 25 llibres, la meitat dels quals d'autors estrangers). L'oprobí és que surti una novel·la amb el meu nom de traductor sense que se m'hagi fet cas de la revisió final, com havia acordat. L'oprobí és que no se m'hagi deixat ni el dret d'equivocar-me (si m'equivocava) o d'encertar-la. I s'enfada en Bru perquè he declarat que considero **espúria** la traducció? **Espúria** significa «no autèntica»; o he de fer-me càrrec del que no vaig assumir?

5) Bru respon en tot moment de la feina editorial, això és, se'n fa responsable. Responsable de què? Que més d'un il·lustrador de la col·lecció no sàpiga quin llibre il·lustra? De retardar més d'un any la publicació d'un original enfront del qual s'havia demanat urgència? De les moltíssimes iteracions i cacofonies que jo havia corregit a les galerades? De l'ús repetitiu del perfet perifràstic, al qual havia trobat d'al-

tres solucions? De deixar traduir «guance ammacate» per «galtes abonyegades» (un adjectiu només aplicable a objectes), de confondre, «scialbib (pàl·lids)» per «spenti» (apagats), etc. etc.?

6) En Bru aporta sis exemples descontextualitzats, errors meus, segons ell, enfront dels quatre que s'esmentaven a l'entrevista, dels quals s'oblida. Un d'aquests (**spalle larghe**) sap que era un error que jo mateix havia corregit a mà, com puc demostrar. Els dos finals queden a juí del lector, si té la paciència de llegir tot el context de l'obra. Dels altres tres, **grembo**, **ispirate** i **imbarazzante**, com que són del mateix toll, per no fer-me pesat, només vull comentar el primer. La protagonista de l'obra és una adolescent arribada a dona prematura. Per donar-ho a entendre, Moravia escriu que creuava empegueidament (o maldrestrament, amb embaràs) les magres cuixes «com si s'avergonyís de l'amplària dels malucs» (**accavallava con impaccio les magre cosce, come se si fosse vergognata della larghezza del grembo**). El corrector volia traduir **con impaccio** per «amb confusió»; sortosament, en aquest punt Bru em va fer cas i va deixar-hi «amb embaràs», com vaig recordar a les galerades, però no hi va haver manera de fer-li entendre que **larghezza del grembo**, encara que literalment «grembo» es tradueixi com a «falda» (cast: «regazo»), aquí volia dir el que en castellà seria «anchura de caderas» i no pas «anchura de regazo»; no va acceptar ni el mot correcte «flancs» i va voler, de totes totes, que sortís que la noia s'avergonyia de «l'amplària de la falda» (p. 12). Galdosa expressió! Si algú l'ha sentida mai entre nosaltres, que m'ho faci saber! Qui ha tingut més «paciència i bona fe»? Qui ha fet una feina digna «per a la papereira»?

7) No sé si en Bru, a hores d'ara, podria, amb objectivitat, comparar la versió que hagués

sortit si m'hagués fet cas dels retocs que vaig fer a les galerades. Em temo que no disposa de tot el procés d'aquesta traducció, del qual guardo totes les fotocòpies, perquè, malauradament, ja em pensava que arribaríem on som: en el fons, es tracta de la difícil relació entre l'urc i la confiança. Llàstima que en comptes d'una picabaralla no fem un gran debat sobre la traducció catalana, com l'afer mateix. Per la meua banda, ja he ofert a un crític les diferents versions del procés i estic ben disposat a oferir-les a qui me les demani.

8) L'esment que en Bru em fa de Riba em va com l'anell al dit. Dos dels meus cursos doctorals van ser sobre traducció i sobre l'obra crítica de Riba i, ara mateix, estic treballant en la seva versió de Grimm. Cert: la millor traducció és la més literal i alhora la més literària. Però, què vol dir per a Riba «literària», sinó creativa, tot adequant-la a la pròpia llengua?

9) No vull deixar passar per alt el menyspreu que pot comportar per a PUNT DIARI les línies finals de la seva carta. Com que hi he col·laborat i m'hi compro sovint de Barcelona estant, no puc admetre que jutjant les meves intencions gosi dir que he fet unes declaracions a un diari de Girona que mai no hauria fet públiques a Barcelona, palesant, així, un estrany elitisme centralista i menyspreant la premsa de les comarques gironines, tot oblidant que jo mateix sóc olotí. Però si en Bru escoltés les emissions de ràdio de Catalunya —i no només aquella on col·labora— sabria que amb motiu de la reedició d'un meu llibre i de la traducció d'un altre ja les he fetes, aquestes declaracions. I a Barcelona. Només que amb força més prudència que no la seva, perquè la novel·la és bona i lluny de mi fer cap mal a l'admirat i admirable senyor Pincherle i, menys encara, ser un entrebanc per a l'editorial amb vista a la difusió

de la seva obra.

10) Un darrer punt. Sóc conscient que ni en Bru ni jo no fem cap bé a la literatura catalana amb polèmiques d'aquesta mena i, encara que es pugui justificar com a defensa pròpia, assumo des d'ara la meua part de culpa. Ni ell ni jo no tenim patent de còs per posar a la picota ningú (ni tampoc mutualment). Si tots dos fem llibres, el que cal, és treballar-los tan bé com sapiguem i deixar que el temps digui la seva darrera paraula, sense arbitrarismes de cap mena. Per la meua banda, espero des d'ara haver dit l'última i no crec que hagi de continuar la controvèrsia, mal que em digui cul d'olla.
Lluís Busquets i Grabulosa

«Overbooking»

Sr. Director,
«En relació amb les notícies publicades en aquest Diari, el dia 6 d'agost de 1.986, sobre un afer d'*overbooking* produït a Lloret de Mar el passat dissabte dia 2 d'agost, en les quals s'esmentava, l'Hotel Rosamar, hem de desmentir tota vinculació d'aquest establiment amb aquests fets. S'ha demostrat davant de la Inspecció de la Conselleria de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya, que aquest hotel, no va tenir ni un sol cas de sobrecontractació. Com saben bé tots els que ens coneixen, amb quaranta anys d'exercici de l'hostaleria, sempre han tingut allotjament totes les reserves per nosaltres confirmades.

Desconeixem l'origen d'aquest intent de difamació, ja que no respon a la veritat dels fets que, d'acord amb el que s'acaba d'exposar, no afecta l'Hotel Rosamar.

El retard a enviar aquest escrit de rectificació, ha estat motivat per les gestions que s'han fet davant de diferents, persones i organismes, amb la finalitat d'aclarir els fets i demanar possibles responsabilitats, abans de publicar aquest anunci. Atentament.
Hotel Rosamar. (Lloret de Mar).